DEO OPTIMO MAXIMO UNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ, ET SANCTO LUCÆ ORTHODOXORUM MEDICORUM PATRONO.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS MANE DISCUTIENDA IN SCHOLIS MEDICORUM, DIE MARTIS XXII. FEBRUARII MDCCXVIII.

M. JOANNE BOUDIN, Regi à sanctioribus Consiliis, Serenissimorum Delphini & Delphinæ, dùm viverent, Medico Primario, necnon Regis perpetuo Ordinario, Scholæ Decanorum Antiquiore, Doctore Medico Parisiensi, Præside.

Est-ne Pectoris Hydrops Arte Medicâ sanabilis?

QUÆLIBET in singulis partibus, vel universo corporis habitu, aquæ congestio, Hydrops dicitur. Varia tamen, seu à materiâ morbi, seu à collectionis loco, induit nomina. Hinc, si materiam attendas, Pituita Anasarcam, lympha Ascitem, flatus Tympanitem constituit; quæ propterea ab Hippocrate & siccus Hydrops nuncupatur. Si verò congestionis locum spectes, in capite Hydrocephalos, in thoracis cavo Hydrops Pectoris, in scroto Hydrocele vocari solet. Unicuique ex his affectibus sua sunt signa, quibus facilè dignoscitur. Est enim Anasarca, seu Leucophlegmatia, quæ unum & idem sonant, universa totius corporis intumescentia, in quâ pedes maximè vesperi & ab exercitatione tument, sæpe enim præsertim ab initio, manè & inter somnum dissipatus tumor evanescit: Deinde, neque facies, neque brachia, neque abdomen ipsum, magis quàm reliquum corpus distenditur; sed molle fit, laxum & pallidum, dissolutum, & quasi sine nervis, vel minimo labore frangitur, omnesque ejus functiones veluti languent & hebescunt. Interim febris lenta, sed assidua, cum pulsu parvo, crebro & inæquali: urinæ albæ, tenues, & omninò crudæ. Ascites est abdominis à quolibet aquoso, vel seroso humore incrementum, in quo venter sensim impletur, dum divulsâ laxatâve cute, præter modum intumescat. Intereà marcescit reliquum corpus, urina admodùm pauca est, eaque sæpiùs crassa & rubicunda. Si premitur tumor, compresso Diaphragmate spiritus difficilis: si verò manibus in utrumque latus admotis, in alterutram abdominis moles impellitur, fluctuantis aquæ sensus facilè percipitur, & ut plurimùm audiri solet: Hinc, hujus morbi qui non unico sensu se prodit, nullum inter Medicos dubium est. In hoc ferè solo differt ab Ascite Tympanites, quòd in eâ propter materiæ, flatûs scilicet, tenuitatem, minor sit abdominis gravitas, licèt eadem in utrâque amplitudo: est enim in hac Hydropis specie venter parùm fluctuans, sed rugitu quasi obmurmurat, percussusque ut tympanum tinnit. Rarò quidem hic morbus ægros invadit, sed semper cum periculo. Non etenim flatus in abdominis cavo congesti latent, sed inter musculorum & membranarum fibrillas compressi coërcentur, non absimili modo quo Lanii animalium carnes follium ope distendunt, unde aër nullo artificio eruatur: Hinc, frustrà acu triangulari abdomen à Chirurgo secaretur; unde apertâ solùmmodo unâ vel alterâ vesiculâ, nihil vel parum aëris erumperet. Vix tamen credas ullam fuisse sub abdomine sinceri flatûs congeriem, sine aquæ vel serosi cujuslibet humoris permixtione. Tametsi in maximum discrimen veniunt, ut plurimùm, res ægrorum, qui quâlibet Hydropis specie afficiuntur; ne putes tamen nullam illis spem reliquam esse salutis, si præsertim Artis Medicæ peritos nacti sint, qui naturæ modum ingrediantur, consilia, ductum, cursum & intentiones, quibus comites se præstent & adjutores, quidni & ipsam emendare idoneos, si quid peccat, & noxium molitur aut vitiosum. Veram cujusvis Hydropis causam quæris? In promptu est, vasorum nempe seu sanguinem seu lympham deferentium distentio nimia, quâ serum in corporis habitum vel cavitates cogitur. Hanc autem inducit turbata circuitûs facilitas, æquabilitas, perennitas, quâ tardati, hærentes, & minùs subacti liquores in vasis resiliunt, & cuneo quasi facto, in partem aliquam depluentes, longè latèque diffunduntur. Est igitur serosa colluvies Hydropis materies, non causa, quæ in incondito, inæquali ac devio liquidorum circuitu reponi debet. Hinc facilè intelligas omnia hujus morbi symptomata, initia, progressus & finem: Si etenim vel bibendi, vel comedendi licentiâ, quam stimulant mille cupediarum irritamenta, factum est ut præter modum vasa tumeant, tunc exuperans sanguis, succisque gravis, suâ copiâ factus inops & sui impotens, tardabit gradum; unde serum non facto impetu, sed in mille partes divisum, stillatim & sine sensu diffluet. Hæc eadem præstabunt animi pathemata, vigiliæ nimiæ, immodicæ exercitationes, liquores spirituosi liberaliùs exhausti, cibi acres, acuti, actuosi, quorum succi pugnaces, tumultuarii, sulphurei, salini, & in fermentationem proclives, mille modis vasorum tunicas lacessent & vellicabunt, quarum corrugationibus pars tenuior, serum scilicet, in partes subjectas faciliùs irruat. Inde fit ut homo mille ægritudinibus obnoxius vix momento cesset ab incommodis, dùm brutorum organa, licèt ejusdem artis & industriæ, non minùs composita, nec motuum legibus minùs subjecta, tàm rarò à functionibus disjici periclitantur. Hæc præstat solemnis æquè ac universalis impotentia gulæ, dira generis humani carnifex, quæ inter plurimas nocendi artes, duabus in primis sanitatem corrumpit, ingluvie ciborum & deliciis. Hinc nascuntur Hæmorrhagiæ, quibus sæva & lethalia symptomata succedere solent, non minùs periculosa, si ab earumdem cessatione se prodant. Hydropis cujusvis originem, ut decet, scrutando, hanc ab evacuatione sanguinis quâdam deficiente manantem comperies; unde nullum ex morbis invenias, sanguinis eruptionibus, quâvis ex parte contingant, obnoxium magis quàm Hydropem. Quæ omnia, cùm obvia sint medentibus, palam faciunt quaslibet hujus affectionis species à devio sanguinis aut lymphæ circuitu natas. Succus nempe nutritius suis officiis defunctus, quæ partium rorationis sunt, in fumum ut plurimùm expirat. Verùm, quemadmodum halitûs illius inconspicui materies, vel per se, vel aëris frigidi occursu spissescens, paulisper in serum, seu sudorem corporatur; sic quâvis de causâ stagnans, morata, lentescens, in serum vel pituitam coalescit. Hinc paulatim pluunt tot aquarum imbres, & quæ sub sanitate fuerant madoris fontes, partes singulæ, sub morbo in cataractas solvuntur, feroque exundant. Hinc manat Hydropis cujusvis eluvies, dum scilicet sanguis ipse sero mergitur, quo undequaque perstillant vasa, & universum corporis habitum, vel cavitatem quandam peculiarem aquæ subeunt. Non aliam esse Hydropis sicci causam suspicio est non mediocris. Si etenim succum illum, qui modo in serum liquatur, ultra modum attenuari contigerit; tunc non vaporosus udor per partium cava exhalabit, sed salacior erumpet & impetuosus spiritus. Tandem ventus erit in cava erumpens, tumens inibi, rarefactus & arietans.

INTER Herculeos morbos & ferè immedicabiles meritò recensetur Hydrops, cujusvis naturæ sit, qui ægros tot periculis objicit, & quò tandem abeunt cujuslibet classis fuerint morbi. Quantò magis periclitantur qui pectoris Hydrope laborant, in quibus id loci occupat aquæ congestio, ex quo nullo artificio, nullis medicaminum turbis expugnari valeat. Est enim thorax in corpore humano, instar insulæ, cordis, pulmonumque sedes, respirationis organum, ex quâ vel minimè læsâ emergenda esse generis omnis symptomata abundè intelligitur. Quid enim incommodi non nasciturum est, si difficilis trahitur spiritus, vitæ autor perennis, & præcipuum sanguinis circuitûs instrumentum! Brevi futura sunt omnium motuum errata, & quidquid vitii lentescens capiet sanguis, impulsione necessariâ cæteris è sinu suo fluentibus succis impertiet, quandoquidem omnium eadem est series, idem circuitus. Hinc cùm sit utraque pectoris cavitas quoquoversùm occlusa, inferiùs clausa diaphragmate, costis utrimque obturata, musculis membranisque intùs munita, vixque ullum in se aditum præbeat, quo semel congesta aquæ copia educatur, nihil medentibus propius est, quàm eò omnia Artis tela dirigere, ut imminentem & proximè in thoracem erupturam seri colluviem totis viribus avertant: sive id operis committant Catharticis, & hanc per alvum educant Hydropis materiem; sive in partem laboris vocentur diuretica, aut sudorifera cæterarum evacuationum loco sufficiantur, quæ per vias urinæ expellendæ, vel sudoribus eruendis dicatas, serum istud devium confestim abducant, & foràs eliminent. Attendat igitur Medicus gravè quodvis symptoma unà cum oriente vel potiùs imminente morbo se prodens, & in hoc pugnando naturæ ut quid delinquentis Ministrum se gerat. Id tempestivè factum existimet, si primo, quem adhuc naturæ vis exhibet, morbi insultu, id medicamenti præstiterit; quod non cum ægrotantis labore & periculo, sed cum euphoriâ & levamine vim suam exerceat. Insignis igitur sit illius sollicitudo & indefessus labor in investigandis signis quibus periculosi istius affectûs primordia dignoscuntur. Enimverò in auspicandâ appositè morborum curatione tota medelæ felicitas sita est; & è contrà, si inter initia graviter delictum fuerit, damnum indè emergens vix posthac resarcire dabitur. At ista non juniorum & in Arte novitiorum judicia sunt, non agyrtarum aut imperitorum conamina, sed eorum quos docuit morborum usus, firmavitque naturæ meditatio. Videbunt illi nascente, ut ita dicam, morbo, quænam sint viæ quibus avertatur dum imminet, & restituatur vel minimùm læsa functionum integritas. Scrutabuntur in primo ægritudinis puncto, nùm in adscendendo difficilior sit spiritus, & simul ingruant pedum inflationes, intelligentque tunc lentescentis in pulmone humoris culpâ, in inferioribus partibus has committi succorum tarditates. Suffocato enim seu strangulato intrà pulmones sanguine, & fractâ in hac præcipuâ circuitûs officinâ impulsionis vi ad ultimos vasorum fines, succorum reversio fit ignavior, cumulataque tandem in serum cogitur brevi cessurum in Hydropis pectoris materiem. Quid plura addam? omnia morbi tempora suis notanda symptomatis agnoscent. Primis etenim diebus, si seri vel aquæ portiunculæ in vasis mole suâ turgentes, in thoracis cava stillaverint, tunc gemit sub pondere Diaphragma licèt minimo, dùm pulmones adhuc sui juris, & nullâ seri congerie impediti vires suas facilè exercent, & ad spiritum seu hauriendum seu expellendum aptissimi, officii sui partes adimplent. Tùm ergo proclives & resupini ægrotantes, meliùs auram trahunt, translato scilicet in costas seroso latice, quo Diaphragma gravabatur. Deinde, quibusdam elapsis diebus, auctâque inter pectoris cava serosâ colluvie, pulmones ipsi in aquâ fluctuantes, fluidi crassioris resistentiam vincunt difficiliùs, vixque ad diastolem ampliantur. Inde major spirandi difficultas & dyspnœa, in quâ non nisi elato capite spiritum ducunt, & decumbentes quasi suffocantur. Tandem ruente in dies lymphæ stillicidio, aquæ mole jam cumulatâ pulmonis motus coërcetur, nullam ferè aëris portiunculam in vesiculas admittens; tuncque videas ægros quasi anhelantes, prono in pedes capite, brachiis pulvino innitentibus, ore aperto, naribus expansis, elatis humeris, aliquid auræ sibi trahere. At si intereà quæ illa stipatur symptomata virium prostratio eos ad somnum quasi invitos provocaverit; quantùm abest ut ista quietis species ipsis sit solamini! Quin immò, quasi submersi & suffocati suscitantur. Inde anxietates, languores, corporis jactationes, cum tussi siccâ & inani, cordis palpitatio, pulsus intermittens & perturbatus, aliaque hujusmodi signa lethi properantis Prodromi.

HYDROPIS Pectoris symptomata graphicè à melioris notæ Scriptoribus depicta, frustrà attigeris, nisi ægrotantium saluti, quæ unicus medentium scopus esse debet, tandem consulas. Opus sanè difficillimum & in hoc potissimùm affectu, in quo veritatem propiùs intueri negatur, datur tamen odorari. Exindè colligas quantâ curâ sudaturus sis in aucupandis & æmulandis naturæ motibus, aptandisque remediis. Cùm enim debito & recto liquorum circuitu constet tota sanitatis œconomia, morborum nullus est sub quo non acceleretur aut tardescat; quæ, cùm leges sanitatem tueantur, si constant, absentem revocant, si restituuntur. Vides igitur Hydropis initio alvum morari, sisti urinas, siccari salivæ ductus, pulmones sero exundare? Illas ipsas agendi rationes lustrare memineris, quibus natura optima Dux vitæ in regendis ac promovendis hujusmodi secretionibus utitur. Attendas qualis industria usurpanda sit, quâ talis excretio finiendo morbo revocetur. Sed quorsum, inquies, in istis ordinandis labor vanus, aut inutilis sollicitudo? Tardat alvus? urinæ desunt? purgantia præstò sunt, parataque diuretica. Sed leges addit naturæ conatus, quam in instituendâ eligendâque secretionis viâ interpellare piaculum esset. Ambo vires suas consociare amant Natura & Medicus ipsius æmulus & adjutor; inde pendet Artis felicitas & Artificis honos. Iis in medendo carere, cœcutire est: Hinc videas, licèt non frequenter, quosdam Hydrope Pectoris laborantes subito quasi & improviso aquarum lapsu ab orci faucibus, divinitùs dicas, ereptos. Iis sola opitulatur Natura, quæ quantùmvis oppressa & gravata se se à morbo expedire contendit. Si ergo præmisso istiusmodi effluvio omnia morbi symptomata mitescant, quæ priùs graviora incubuêre; si jam pulmones spiritum ducunt faciliùs, & resupini in lecto decumbunt, somnumque captant ægrotantes, pedibus intereà, cruribus, atque interdum femoribus in immensam molem tumefactis; numquid censeas, id solaminis evenire à dissipatâ aquarum congerie, quæ primùm Pectoris cava deserens, in abdomen cecidit, deindeque in partes inferiores diffunditur. Nonne quemadmodum in ascite jam provectâ ex abdomine præter modum distento irrepit nonnunquam serosus humor in thoracis spatium, infertque eadem symptomata, quæ purulentos solent affligere; sic humor sub thorace congestus, in abdomen & partes deinde subjectas ità profundi potest, ut omnis aquarum moles è thoracis cavo eruatur: tunc certè judicabis esse veram istius Hydropis crisen in tantùm fidam & salutarem, in quantùm liberalis & copiosa. Hanc verò evacuationem cùm instituat natura, Artis est à remediis vacare, quò se ipsa recolligat, aut in se revertatur, eluctetur ve ut ad relictos aut prætermissos redeat calles: Deinde, num ad purgantium, Emeticorum, Diureticorum, aut Diaphoreticorum turbam confugias eo tempore, quo, exhaustis penè viribus, in extremis languet æger ferè orco deditus? Quantam verò vim inferant in hoc casu purgantia quævis, aut vemitoria, quantos dent Diuretica tumultus, utraque cassa erunt, dùm rigentibus adhuc fibris viarum exitus occludentur. Sapientis è contrà erit rerum æstimatoris, naturam tàm bene se se gerentem auscultare, potu idoneo & convenientibus alimentis, sanguinem penè accensum ac inflammatum irrorare, sommumque ægrotanti conciliare, quo vires reficiantur, resque ad meliorem frugem redeant. Medicum enim naturæ actuarium putes, qui gesta illius sequatur, qui gressus, qui tramites, qui vestigia notet, de suo addendo nihil, nisi quod illa prætermisit aut malè operatur: Illâ igitur inerte, otiosâ & delinquente agat quidquid ageret ipsa, si non opprimeretur & adhuc sui juris esset: Tale est quodcumque præsidii genus, quod aquam in thoracis cavo congestam valet eliminare. Id autem sive Catharsi, sive Diureticis aut Diaphoresi præstes, quid interest? dummodò ex medendi methodo rectè & sapienter institutâ, quas ratio suadet, & quas confirmarit usus agendi rationes, consequaris; sed si plurimos Ascite quantùm sævâ & gravi laborantes videre est aptatis remediis ad pristinam sanitatem restitutos, si rectè ordinatâ paracentesi aut scarificatis cruribus omnis abdominis moles subsideat: quidni eandem sortem experiantur Hydrope Pectoris gravati, cujus eadem cùm sit causa, eadem proindè curationis institutio est.

ASCITEM, quæ à sanguine omninò depauperato & in serum coacto inducitur prorsùs immedicabilem esse nemo est qui non intelligat, nisi in Arte medendi omninò imperitus. Arguit enim illa conjunctum hepatis aut lienis scirrhum, vitiumve partis cujusvis indelebile, quâ sanguinis fluiditas foveri debet, circuitûsque servari æqualebilitas. Solidarum nempe partium culpam emendare, humanæ conditionis est; illas prorsùs eversas restaurare, divinæ potestatis. Sed numquid inde colligere velis insanabilem esse hujus Hydropis speciem? Nullus est inter morbos quibus obnoxios videas homines etiam levioris armaturæ, qui diutiùs permanente devio liquorum motu & eorumdem confusione, tandem solidis partibus labem non inferat nullis artibus delebilem: nùm ideò judices eos esse immedicabiles? Exemplo sit Febris, morbus humano generi adeò familiaris & usitatus, naturæ conamen quo discordes ab ordine & à circuitu deflectentes succos in viam debitam referat; Si dùm illos acriùs ferit, ut ductiliores & sequaciores fiant, illi tamen non deterantur, non tenuentur, non subigantur; quin immò nimis contusi & conquassati spissescant magis, nonne tandem longâ istâ inordinationis serie liquores in serosam colluviem cessuri morbos immedicabiles parient? Febres tamen propterea tanquam insanabilia naturæ delicta judicare, idem esset ac pro veritate exhibere delirantis phantasiæ fœtus. Idem de Pectoris Hydrope æstimandum est, cùm enim diutiùs perseveravit in thoracis cavis aquæ collectio, & sanguis recto ab itinere deflectens totus in serum evagatur, tunc fatiscunt partes solidæ, universa obruitur corporis moles, nullamque spem salutis reliquam esse facilè intelligitur. At initio morbi, dùm scilicet constant adhuc ægrotantis vires, & natura suis vincere & imperare legibus nititur, quanquam vasorum lymphaticorum culpâ in thoracis utrumque latus seri copia diffunditur: ne putes tamen istis non posse opitulari rectè institutam medendi normam. Est enim Ars nostra dives, nec unico remediorum apparatu gaudet, copiosis æquè ac juvantibus medicamentorum formulis abundè locupletata. Attende igitur in curando Pectoris Hydrope morbi causam, tempora, occasiones, sexum, ætatem, & legibus naturæ accommodatam medicandi methodum instituas, imprimis naturæ ut quid delinquenti succurre, Catharticis urinam seu sudorem promoventibus medicamentis id præstes, ut recens adhuc seri congeries non augeatur. Dùm jam istis Medicinæ telis novum prohibebitur diluvium, congestæ in thoracis spatio aquæ, non secùs atque suppurans plevritis, exesâ succingente costas membranâ, affatim in thoracis cavitatem irruit, sic in abdomen pondere suo depluent, unde in inferiores corporis partes, pedes scilicet crura & femora diffundentur, sub vaporis formâ per occulta partium spiramina exhalandæ. Sin minùs felix sit hâc viâ morbidi humoris exitus; scalpello sectis cruribus elimina istiusmodi seri rivulos. Tandem constantibus ac permanentibus sævis adeò morbi symptomatis, gravatoque lymphæ præsentiâ pulmone, ad Paracentesim veluti ad salutis portam & anchoram confugias. Hanc prosperis ægri rebus operationem non semel instituit Hippocrates, quam, nescio quo fato hujus ævi Medici rarò jubent: vacat etenim periculo, si opportunè præscribitur; quin immò ferè unica morbi curatio est. Vetat tamen ne acu triangulari cavitas pectoris aperiatur adhærens sæpiùs pleuræ pulmo, cui cæcus pungentis impetus, & inoculata manus lethale vulnus infligeret. Obstat etiam foraminis angustia, quâ commoratum & inspissatum aquæ pondus exitum ægrè obtineat. Utrumque præstat Empyema; pulmonem scilicet à vulnere tuetur, & quantùmvis morâ spissescentes aquas è pectoris imo eliminat, sectâ inter tertiam quartamque costam posteriùs cute, incisis musculis, laceratâque plevrâ, aditque in thoracis cavitatem facto, quò seri congeries eruatur. Interim maximâ observatione dignum, nùm unico pectoris lateri aquarum gravitas incumbat, aut ambas cavitates occupet. Latus verò in quo reconditur seri copia hinc nosces, quòd decumbens æger in latus sanum onus sentit pectori incumbere, ex quo spirandi vehemens angustia, tussisque exasperatur: in latus verò ægrum decubitus omnia mitigat, aquâ nimirùm in costas recumbente. Quoniam etenim thoracis capacitas Mediastino dirimitur, neque dextri lateris cum sinistro ulla societas est, unicuique aquarum congestioni suus debetur exitus. His potissimùm præsidiis curatur thoracis Hydrops nunquam deplorandus, quandiù vigens adhuc natura eluctabitur, constabuntque ægrorum vires.

LICET igitur eos premat nox, Fabulæque manes, & domus exilis Plutonia qui hoc gravissimo morbo afficiuntur, est tamen utcumque Arte Medicâ sanabile quidquid invehit symptomatum in thoracis cavitatibus collecta aquarum congeries. Sed in usum non venit quotidianum hujusmodi curatio; quin immò in Arte peritissimi curam & operam expostulat, Medicum nempe, ut ita dicam, naturæ notum, hujus assuetum ingenio, mores illius sentientem, ejus æmulum & asseclam. Morbi causam imprimis scrutetur necesse est; & si quid in victûs ratione, aut rerum non naturalium usu peccatum fuerit, sedulus emendare valeat. Insunt etenim singulis morbis diætæ particulares. Ne ergo Diætæ satisfactum credideris jubendo generatim inter medendum, ut victus euchymus ægris exhibeatur: Elige potiùs variis morborum generibus, occasionibus & temporibus, ægrotantium temperamentis, sexui, conditionibus, item constitutionibus aëris regionumque moribus accomodatum atque attemperatum. In thoracis Hydrope qui nostri instituti est, quidquid seu pulmonibus seu Diaphragmati ponderis inducit aquæ copia, vel Catharticis, vel Diureticis, vel Diaphoreticis ejice. At in istis administrandis ordinandisque optimam te partem elegisse arbitreris, si quò natura conatur, eò ducendum sentias. Si namque, fluente urinarum copiâ, per renes & vesicam expellenda se prodat morbi materies, hanc institutâ Catharsi, evacuationem avertere piaculum esset, summumque in ægrotantis salutem peccatum. Idem de alvi dejectionibus dicendum est, quæ si cum ægri levamine fiant, totis viribus promovendæ sunt, neglecto Diureticorum agmine. Non enim natura ut se à nocivis liberet succis, plures simul vias aggreditur; unde omne tulit in Arte nostra punctum, qui eam agentem consequitur. Si exesis Diaphragmatis vinculis, seri colluvies in partes inferiores delabitur, ibique morata & inspissata vasorum meatus non subeat, per cutis poros æquè impotens exhalare, sectis seu malleolis sive cruribus femoribusve certum aquis exitum præbeas. At cave ne jam flaccidæ partes ac depauperatæ in sphacelum abeant, sicque incidas in Scyllam cupiens vitare Charybdim. His opitulantur abundè Chirurgia & Pharmacia, quæ ut sunt sedulæ Artis medendi Ministræ, manus auxiliatrices præstare paratæ sunt. Tandem si facto tot rerum periculo, si exploratis quotquot suppeditat tam dives locuplesque medicaminum Officina præsidiis, ægrotantis salus adhuc in angusto sit, dùm illi constant vires non omninò prostratæ, ad celebratam toties ab [a] Hippocrate operationem confugias. » Ad hoc ægri velut purulenti in sellâ collocandi sunt, & aure ad utrumque latus admotâ, si fluctuantis aquæ sonitum auscultaveris, quâ parte strepitum edet, eâ secari juvat; & quò faciliùs effluat aqua, quàm poterit, id fiat infimo loco opportunum est. Hoc præstito aquis exitu, si res benè » succedant, aderit spiritus facilior, omniaque morbi symptomata mitescent. Si quinto die linamentum in vulnus pro more inflictum pure jam laudabili obductum exeat, ut plurimùm sanescit æger; sin minùs cùm aquam eduxeris, siti ac tussi corripitur, certò perit & denascitur. « Non igitur illùc ituros censeas, unde negant redire quemquam, quotquot sunt qui Hydrope pectoris afficiuntur. Hujus etenim morbi, sicut & omnium quibus genus humanum cruciatur, sors est in symptomatum sævitare & Medentis industriâ posita. Crescet periculum, si aliò quàm convenit, feratur remediorum impetus; ut etenim partes laxari indociles aggredi facinus est, ab iis exitus indebitos extorquere Artis crimen erit. Peccatur namque quoties humores qui deorsùm vacuari amant, sursùm deturbantur; quasi perindè sit, æqualibusque armis decertare purgantibus aut Emeticis uti! Idem sit de cæteris præsidiis Medicinæ judicium, quæ non nisi ex sapientis naturæ legibus, & periti Artificis consilio, in usum vocari debent.

[a] Libro 2, sect. 5, de Morbis.

Est ergo Pectoris Hydrops Arte Medicâ sanabilis.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Jacobus-Benignus Vuinslovv, è Regiâ Scientiarum Academiâ.
M. Ludovicus Guillot.
M. Joannes-Baptista Fermelhuis, in Regiâ Artium Academiâ Socius Honorarius.

M. Joannes Depinoy Peschard.
M. Philippus Fontaine.
M. Antonius Pepin.

M. Amandus Doüé, Facultatis Decanus, Regi à Sanctioribus Consiliis, & Serenissimæ Bituricum Ducissæ Medicus Primarius.
M. Franciscus Gouel, Academiæ Censor.
M. Joannes-Baptista Doye, Antiquus Facultatis Decanus.

Proponebat Parisiis EMMANUEL-MAURITIUS DUVERNEY, Parisinus, Bac. Maureus Medicus, A. R. S. H. 1718. à sextâ ad meridiem.